

**Osteologinen raportti**  
**Lappi Huilu**  
**Eeva Raike 2002-2004**

Kati Salo  
2004-11-11

## Sisällys:

1. Johdanto.....	2
2. Materiaali.....	2
3. Metodit .....	2
4. Fragmenttimäärät (NISP) ja Vähimmäisyksilömäärät (MNI) .....	3
5. Ikämäärittäminen .....	3
6. Luiden anatominen jakauma.....	3
7. Yhteenveto ja tulkinta .....	3
8. Lähteet.....	3
9. Latina-Suomi sanasto .....	4

Liitteenä taulukko tunnistetuista luista

## 1. Johdanto

Tässä raportissa käsitellään Eeva Raikkeen kaivauksilta Lapin Huilun asuinpaikalla vuosina 2002-2004 löydettyjä palaneita luita. Luut on lueteltu löytöluettelon alanumeron mukaan.

## 2. Materiaali

Materiaali oli hyvin palanutta, mutta fragmenttikoko oli pieni. Se vaikeutti tunnistusta. Materiaalista tunnistettiin yhteensä 35 fragmenttia.

Eniten tunnistettiin tarkemmin määrittämättömien kalojen luita, lähinnä nikaman ja ruodonpaloja. Nikamanpalaset olivat isoista kalannikamista. Tarkemmin määritettiin hauki (*Esox Lucius*) kolmesta fragmentista, sekä särkikalat (*Cyprinidae* sp.) yhdestä fragmentista.

Nisäkkäistä määritettiin lajilleen yksi sian (*Sus domestica*) luufragmentti.

Linnuista aineistossa oli yks hanhen (*Anser* sp./*Branta* sp.) luufragmentti.

## 3. Menetdit

Luut tunnistettiin anatomisesti ja määritettiin kummalta puolelta luustoa ne ovat. Apuna käytettiin eläinmuseon osteologisia vertailukokoelmia ja osteologista kirjallisuutta (Lepiksaar 1981-3). Luun osa josta fragmentti on pyrittiin mainitsemaan. Anatomiset osat määritettiin lajilleen niin tarkkaan kuin oli mahdollista. Fragmenttimäärät (NISP) on mainittu raportissa. Vähimmäisyksilömäärä (MNI) pohjautuu anatomisten osien vähimmäismäärään (MNE). Fragmenttimääristä ja vähimmäisyksilömääristä on yhteenveto taulukossa 1.

Ikämäärityksiä nisäkkäistä ei pystytty tekemään. Luiden anatomista jakautumaa lajeittain pohdittiin. Merkit luun työstöjäljistä huomioitiin.

#### 4. Fragmenttimäärät (NISP) ja Vähimmäisyksilömäärät (MNI)

Taulukossa 1 on esitetty eri eläinlajien osuus fragmenttimäärän (NISP) ja vähimmäisyksilömäärän (MNI) mukaan.

Eläinlaji	NISP	MNI
<i>Sus domestica</i> (sika)	3	1
<i>Anser sp./Branta sp.</i> (hanhi)	1	1
<i>Esox lucius</i> (hauki)	3	1
<i>Cyprinidae sp.</i> (särkikalat)	1	1
<i>Pisces sp.</i> (kalat)	27	

#### 5. Ikämääritys

Sian (*Sus domestica*) luu oli täysikasvuisen sian luu.

#### 6. Luiden anatominen jakauma

Sian (*Sus domestica*) luu oli alaraajoista läheltä sorkkia. Hanhen (*Anser sp./Branta sp.*) luu oli siivestä. Hauen luut olivat kaksi palaa alaleuasta (*Dentale*) ja kolmas pala oli myös hauen päästä. Särkikalan luu oli eväruodon pää (*Lepidotrichia*).

#### 7. Yhteenveto ja tulkinta

Aineistossa oli eniten sian (*Sus domestica*) luita. Muita nisäkkäitä ei pystytty tunnistamaan. Linnuista tunnistettiin hanhen luu (*Anser sp./Branta sp.*). Kaloista aineistossa oli haukea (*Esox lucius*) ja särkikaloja (*Cyprinidae sp.*). Vähimmäisyksilömäärä oli kaikilla lajeilla yksi. Lisäksi tunnistettiin tarkemmin määrittelemättömän kalan (*Pisces sp.*) luita.

Sian luu on luuston osasta, jossa on vähän lihaa. Näin ollen se saattaisi olla teurasjätettä.

#### 8. Lähteet

Lepiksaar, J. (1981-3): *Osteologia I: Pisces*, kurssimoniste, Göteborg

## 9. Latina-Suomi sanasto

Anser sp./Branta sp.	Hanhi
Sus domestica	Sika
Anterior (ant.)	Etumainen vrt. posterior
Corpus	Luun keskiosa
Costa	Kylkiluu
Cyprinidae sp.	Särkikalat
Dentale	Kalan alaleuka
Dentes	Hampaat
Dexter (dx.)	Oikea
Distaali (dist.)	Kauempana kehon keskilinjasta vrt. proximaali
Esox Lucius	Hauki
Lepidotrichia	Eväruoto
MNI	Vähimmäisyksilömäärä (Minimum Number of Individuals)
NISP	Fragmenttimäärä (Number of identified species)
Pisces sp.	Kalat
Posterior	Takimainen vrt. anterior
Proximaali (prox.)	Lähempänä kehon keskilinjaa vrt. distaali
Sinister (sin.)	Vasen
Vertebra	Selkänikama

KM	Luu	Puoli	Kpl	Luun osa	Eläinlaji
34021:6	Carpometacarpus	dexter	1	prox. frag.	Anser sp./Branta sp. (hanhi)
34021:586	Naviculare	dexter	1	frag.	Sus domestica (sika)
34021:784	Dentes		1	kokonainen	Pisces sp. (kalat)
34021:784	Costa		3	frag.	Pisces sp. (kalat)
34021:785	Lepidotrichia		1	prox. frag.	Cyprinidae sp. (särkikalat)
34021:785	Lepidotrichia		1	prox. frag.	Pisces sp. (kalat)
34021:785	Vertebra		6	frag.	Pisces sp. (kalat)
34021:785	Costa		6	frag.	Pisces sp. (kalat)
34021:786	Palatinum/Vomer		1	frag.	Esox lucius (hauki)
34021:786	Vertebra		1	frag.	Pisces sp. (kalat)
34021:786	Costa		2	corpus frag.	Pisces sp. (kalat)
34021:789	Costa		1	corpus frag.	Pisces sp. (kalat)
34021:794	Costa		2	corpus frag.	Sus domestica (sika?)?
34021:835	Dentale	sinister	1	ant. frag	Esox lucius (hauki)
34021:835	Vertebra		5	frag.	Pisces sp. (kalat)
34021:868	Vertebra		1	frag.	Pisces sp. (kalat)
tid 225	Dentale		1	frag.	Esox lucius (hauki)